

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

D. 14528/25. 1882

Meddelelser

om

Herning private Realskole.

B. U. H.

Statens pædagogiske Studiesamling

København V.

Meddelelser

om

Gerning private Realskole

for Skoleaaret 1881—82.

ved

S. Møller,
Førstelærer.

Gerning Bogtrykkeri
ved P. J. Rasmussen.
1882.

Indhold.

- I. Afgangsexamen 1882.
  - II. Angivelse af, hvad der er læst i Skoleaaret.
  - III. Lærefagenes Fordeling m. m.
  - IV. Elevantal, Fripladser, Skolepenge, Understøttelser.
  - V. Alm. Forberedelsesexamen.
  - VI. Skolens fremtidige Arbejdsplan.
-

I. Afgangsexamen 1882.

Den skriftlige Del af Skolens Afgangsexamen — Realafgangsexamen af lavere Grad — afholdtes den 19de og 20de Juni under Tilsyn af Hr. Apotheker Gjørup, Herning.

Opgaverne i Stil vare:

1. Kjøbenhavn i historisk og geografisk Henseende.
2. Krigenes Marsjager og Følger.

Opgaverne i Regning:

Første Regneopgave.

a) I en Handel indstuder A 360 Kr. og B 2500 Kr. For Pengene kjøbes Rug til $12\frac{1}{2}$ Kr. for 1 Td. Efter at Rugen er svunden en Del sælges den med $\frac{5}{100}$ Fortjeneste for $14\frac{2}{7}$ Kr. pr. Td. Fortjenesten deles efter Indskuds kapitales Storrelse.

- 1) Hvor meget er Rugen svunden?
- 2) Hvor meget fik hver i Fortjeneste?

b) En massiv retstående Pyramide har til Grundflade en Rektangel med Sider 21 Fod og 10 Fod. Højden i den største Sideslåde er 13 Fod. Hvor stor er Pyramidens Kubikindhold? Og hvor mange Mursten af 8 Tommers Længde, 4 Tommers Bredde og $1\frac{1}{2}$ Tommers Tykkelse medgaa til Pyramiden, naar $\frac{1}{7}$ af dens Rumfang fyldes af Kalken?

Anden Regneopgave.

a) Af en Kapital paa 7500 Kr. udsættes Trediedelen til 5 % p. A. i 9 Aar, Femtedelen til $2\frac{1}{2}$ % p. A. i 6 Aar og

Resten til $7\frac{3}{4}\%$ p. A. i 3 Aar. Til hvor mange pCt. om Halvaaret maa hele Kapitalen udsættes, før i $6\frac{1}{2}$ Aar at blive lige saa stor, som Summen af de ovennævnte 3 Dele med paaløbne Renter og Rentes Renter?

- b) En Dam har 3 Sluser. Gjentem Nr. 1 kan Dammen tømmes i $13\frac{1}{2}$ Time, gjen en Nr. 2 kan den tømmes i 36 Timer og aabnes baade Nr. 2 og Nr. 3 tømmes Dammen igjennem dem begge i 10 Timer

Hvor længe vil det vare, før den fyldte Dam er tømt, naar Nr. 1 og Nr. 3 staa aabne?

Mundtlig Examen afholdtes den 10de, 11te og 12te Juli. Ministeriets Cencor, Hr. Professor Simesen cencurerede i Arithmetik og Regning, Geometri, Tyst, Skrivning og Tegning. Skoledirectionens Cencor, Hr. Provst Hejberg cencurerede i Historie, mundtlig og skriftlig Dans og Naturhistorie. Tillige deltog paa Indbydelse følgende Herrer i Cencuren; i Tyst: Hr. Pastor Blom, i Arithmetik, Regning og Geometri: Hr. Landinspektør Klein, i mundtlig Dans, Historie og Geografi: Hr. Pastor Bruun, i Geografi: Hr. Herredsfod Krarup, og i Stil og Naturhistorie: Hr. Apoteker Sjørup.

Til Examen indstillede Skolen 22 Elever, nemlig: Anud Aasted, Søn af Portør Aasted i Skanderborg, født d. 28. Novbr. 1867.

Arnold Andersen, Søn af Kjøbmand Andersen i Herning, født d. 23. Marts 1868.

Kristian Hansen, Søn af Stationsinspektør Hansen i Skanderborg, født d. 1. Marts 1868.

Harro Harrsen, Søn af Proprietær Harrsen, Bjødstrup, født d. 18. Juli 1868.

- Mads Hvelplund, Søn af Gaardejer Chr. Hvelplund, Hoven pr. Tarm, født d. 16. Juni 1864.
- Kristian Jensen, Søn af Lærer Jensen, Torslev, Haa- herred, født d. 8. Januar 1868.
- Søren Jensen, Søn af Arbejdsmand S. Jensen, Mar- hus, født d. 26. Marts 1867.
- Vilhelm Klein, Søn af Landinspektør Klein, Herning, født d. 29. Oktober 1867.
- Hans Peter Kjær, Søn af Bællædningshandler Kjær, Herning, født d. 28. September 1867.
- Andres Kristensen, Søn af Skrædder N. Kristensen, Herning, født d. 8. Marts 1868.
- Kristian Kristiansen, Søn af Gaardejer Jens Kristian- sen, Lindved ved Horsens, født d. 24. Decbr. 1866.
- Anders Parsen, Søn af afdøde Gaardmand Lars Jen- sen, Orre, født d. 3. April 1866.
- Mourits V. Mouritsen, Søn af Amtsrådsmedlem N. Mouritsen, Wildbjerg, født d. 21. Decbr. 1867.
- Lauritz Møller, Søn af Branddirektør Møller, Bo- gense, født d. 22. Juli 1863.
- Peder Duzen, Søn af Dyrlæge Duzen, Igum, Fre- dericia, født d. 24. Septbr. 1867.
- Johannes Pedersen, Søn af Gaardejer Peder Peder- sen, Daldover pr. Gjødding, født d. 19. August 1862.
- Kristen Pedersen, Søn af Møller Peder Kristensen, Skovdallunds Mølle ved Tølling, født d. 27. Ok- tober 1865.
- Peder Elias Pedersen, Søn af Lærer Petersen, Hvir- ring ved Horsens, født d. 27. April 1868.

Peder Pedersen, Søn af Husmand Peder Enevoldsen, Hestlund, Bording, født d. 9. Juli 1867.

Marius Sørensen, Søn af Gaardejer P. Sørensen, Lysgaard ved Viborg, født d. 28. Juni 1866.

Søren Peter Sørensen, Søn af Budser P. C. Sørensen, Thisted, født d. 5. Febr. 1868.

Peter v. Bøwern, Søn af Stationsforvalter v. Bøwern, Ikast, født d. 3. Febr. 1869.

Alle de indstillede bestode, 4 af dem med Udmærkelse, Karaktererne i de enkelte Fag ses af omst. Liste.

Karsexamen i Skolens øvrige Klasser afholdtes samtidig med Afgangsexamen og under Overværelse af de samme Censorer.

II. Angivelse af, hvad der er læst i Skoleåret.

1ste Klasse.

Undervisningen er aldeles forberedende. De allerførste Begyndelsesgrunde i Stavning, Læsning, Skrivning, Tallæsning og Regning indøves, Tangs Bibelhistorie og Balslevs Lærebog benyttes lidt ved Religionsundervisningen, og nogle Salmer læres udenad. Der læses i Joakim Larsens Lærebogs 1ste Del og regnes efter Chr. Hansens Regnebog 1ste Del.

2den Klasse.

Tangs Bibelhistorie, Balslevs Lærebog og nogle

Examinander.	Mundlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Dyst.	Historie.	Geografi.	Natur- historie.	Geometri.	Arithmetik og Regning.	Skrivning og Regning.	Points.
Knud Nasted	mg	mg?	mg	mg	gx	mg?	tg	tg x	mg?	49
Arnold Andersen	mg x	mg	mg?	ug?	mg?	mg	g?	gx	mg	58
Kristian Hansen	mg	g?	gx	ug	mg x	mg x	mg?	mg?	mg x	59
Harro Harrsen	ug	mg	ug?	ug	ug?	ug	mg x	mg	mg	67 ² / ₃
Wads Hvelplund	mg	mg x	tg x	g?	mg x	mg x	gx	mg	ug?	55 ¹ / ₃
Kristian Jensen	ug	ug?	mg x	ug	mg x	ug?	ug	ug	ug?	69 ² / ₃
Soren Jensen	g?	gx	mg?	ug?	g?	mg	gx	g	mg x	52
Wilhelm Klein	g	g?	g	g	mg?	mg x	gx	tg x	mg?	46 ² / ₃
Hans Peter Kjær	x	g	g	g	gx	g	mdl x	g?	mg x	38
Andreas Kristensen	mg	ug?	mg?	mg x	ug?	ug	gx	mg?	ug?	63 ² / ₃
Kristian Kristiansen	gx	mg?	tg	gx	g?	gx	g?	tg	mg x	40
Anders Larsen	ug	ug?	mg x	ug	ug	ug	ug	ug	ug?	70 ² / ₃
Mourits W. Mouritsen	mg?	mg?	tg x	mg?	g?	g	gx	gx	mg x	48 ² / ₃
Lauritz Møller	ug?	ug	ug?	ug?	mg?	ug	mg?	mg	ug?	66 ¹ / ₃
Peder Duxen	mg?	mg	mg x	mg x	ug?	ug?	mg	ug	mg	65 ¹ / ₃
Johannes Petersen	mg	mg x	mg x	ug	mg	ug	ug?	ug?	ug?	67 ² / ₃
Kristen Pedersen	g?	mg?	tg	mg?	gx	ug?	mdl x	tg	mg?	33 ² / ₃
Peter Elias Pedersen	mg x	mg	tg	mg?	g	mg?	mg?	mg?	ug?	53 ¹ / ₃
Peder Pedersen	mg?	mg?	tg?	tg x	tg x	g	mg?	g	mg x	39 ¹ / ₃
Marius Sørensen	g	g	tg?	tg	g?	mg?	gx	g?	mg	35 ² / ₃
Soren Pter Sørensen	gx	tg x	g	ug?	gx	mg	mdl x	g	gx	39 ² / ₃
Peder v. Bøwern	mg	mg?	mg?	mg?	ug?	gx	g?	g	mg?	54 ¹ / ₃

Til „Bestaaet“ kræves 25 Points, til „bestaaet med Udmærkelse“ 67²/₃ Points.

Salmer ere lærte. Der er undervist i Regning efter Chr. Hansens Regnebogs 1ste og 2den Del, og i Geometri efter Jul. Petersens Bog indtil 3die Kap. I Tyft er læst Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere, i Engelsk Listov Nr. 1, i Historie Oldtiden efter Brickas Verdenshistorie og Fædrelandets Historie indtil 1848 efter Allens Læsebog, i Geografi Erslev Nr. 3 indtil Frankrig, i Naturhistorie Hvirveldyrene efter Feddersens: Naturens Bog. Dansk Læsning indøves efter Holms og Ipsens Læsebog 1ste Del, Formlæren gennemgaaes efter Handest's Sprog-lære. Syntaxen indøves ved Analyse. Retskrivning øves ved Diktat og ved lette fri Udarbejdelser. Nogle Digte ere lærte udenad.

3die Klasse

har haft Religion sammen med 2den Klasse. Der er undervist i Regning efter Chr. Hansens 3die Del. I Geometri er læst og repeteret til 3die Kap. efter Jul. Petersen, i Arithmetik er Jul. Petersens Nr. 1 læst ud, i Geografi Erslevs Nr. 2 læst ud, Danmark og de fremmede Verdensdele repeterede. I Tyft er læst Kungs Læsebog forfra til Side 191 og Løffes Formlære er gennemgaaet, i Engelsk er læst videre efter Listov Nr. 1 og Rosings Formlære. Brickas Verdenshistorie til Nutiden og Allens Læsebog fra 1448 ere læste. I Zoologi er læst til Pæddyr og Bløddyr efter Feddersens Naturhistorie, og i Botanik den almindelige Del og en Del af Systemet efter Feddersens og Erslevs Bog. Læsning er øvet efter Holm og Ipsens Læsebog, Syntaxen er indøvet ved Analyse,

Handest's Formlære er læst og repeteret og nogle Digte ere lærte udenad. Der er skrevet fri og bundne Stile. Endelig ere enkelte Afsnit af Naturlæren fortalte i denne Klasse.

4de Klasse

har regnet i Chr. Hansens 3die Del og Bertelsens Regnebog. Sul. Petersens Geometri og Sinesens Stereometri ere læste og repeterede. I Arithmetik er læst og repeteret Sul. Petersens Bog Nr. 1 og Stens Algebra indtil Vigningers Oplosning. Erslevs Geografi Nr. 2 er læst og repeteret. I Tyss er læst og repeteret fra Pag. 49—147 i Kapers Læsebog for Mellemkl., Voffes Formlære er læst. Allens Læsebog repeteret og Nielsens Verdenshistorie læst. Feddersens Zoologi og Strøms Botanik ere lærte og Plantebestemmelse indøvet. Læsning er øvet efter Holm og Apjens Læsebog 2den Del, N. Andersens Grammatik er læst og repeteret, lidt literaturhistorisk Kjendskab meddelt ved Foredrag og Oplæsning, Ord- og Sætningsanalyse flittig øvet. Der er skrevet 2 Stile om Ugen.

Pigeklassen

har læst det samme som 2den Klasse, naar undtages Geometri, der ikke læres her, og Religion og Stil, i hvilke Fag der meddeles en fyldigere Undervisning. Desuden har Pigeklassen sammen med 1ste Klasse's Piger haft Haandgjærning 6 Timer ugentlig.

Hovedregning er indøvet i 1ste, 2den, 3die Klasse og Pigeklassen.

Frihaandstegning i 2den, 3die, 4de Klasse og Pige-
klassen.

Geometrisk Tegning i 4de Klasse alene.

Sange er øvet i 1ste, 2den, 3die Klasse og Pige-
klassen.

2den og 3die Klasse have haft fælles Gymnastik.

III. Læreres Foredeling m. m.

Skolen har 3 faste Lærere og 1 Læreriinde.

H. Møller har haft Tyff, Matematik, Geometri, Regning, Fysik, Geografi, Tegning, Sang og Gymnastik i 2den, 3die og 4de Klasse, Regning og Tyff i Pigeklassen; ialt 37 ugentlige Timer.

S. M. Sunl Sørensen har haft Naturhistorie, Dans og Stil i alle Klasser undtagen 1ste Klasse, Danmarks- og Verdenshistorie og Engelsk i 2den, 3die og 4de Klasse, Skrivning i 2den og 3die Klasse, Tegning i Pigeklassen, ialt 38 ugentlige Timer.

A. Andersen har haft Religion i 2den, 3die og 4de Klasse samt Pigeklassen, Skrivning i 4de Klasse og Pigeklassen, ialt 8 Timer.

Læreriinde, Fruen Hansen har undervist Forberedelsesklassen og desuden haft Haandgjerning, Historie og Geografi i Pigeklassen, ialt 26 Timer.

2den og 3die Klasse har haft de fleste Timer fælles, kun i Tyff, Matematik, Geometri og Historie ere Klasserne blevne underviste hver for sig.

Af ugentlige Undervisningstimer har

1ste Klasse	haft	18	Timer,	
2den	—	—	6 særskilt)	23 fælles,
3die	—	—	9 særskilt)	
4de	—	—	30 Timer,	
Pigeklassen	—	23	—	

Skolens Ferier ere: Sommerferie i 5 Uger, Juleferie i 18 Dage, Paaske 10 Dage, Pinse 5 Dage og Fastelavn 2 Dage. Desuden holdes Kongens Fødselsdag, Grundlovsdagen, Byens Markedsdage og hver Lørdag Eftermiddag, det sidste dog kun for 2den, 3die og 4de Klasjes Vedkommende.

IV. Elevantal, Fripladser, Skolepenge, Understøttelser.

Skolen har i Skoleaaret 1881—82 været besøgte af ialt 89 Elever, 62 Drengene og 27 Piger. Af dem vare 31 Drengene og 11 Piger udenbyes, 31 Drengene og 16 Piger indenbyes.

Elevernes Fordeling i de forstjellige Klasser ere følgende:

4de Klasse	23	Elever,
3die	—	15 —
2den	—	15 —
1ste	—	20 — (9 Drengene, 11 Piger),
Pigeklassen	16	—

Af Fripladser har der for det af Staten bevilgede Beløb 1000 Kr. været uddelt 17½, nemlig i 4de Klasse 6, i 3die Kl. 4, i 2den Kl. 4, i 1ste Kl. 1

og i Pigeklassen $2\frac{1}{2}$ Friplads. For Amtets Tilskud 400 Kr. har der været uddelt 6 Fripladser, nemlig i 4de Klasse 1, i 3die Kl. 4 og i Pigeffl. 1 Friplads. Endelig har Hammerum Herreds Sparekasse givet Tilskud til 1 Friplads i 3die Klasse.

Skolepengene betales ved Begyndelsen af hver Maa-
ned og ere:

i 1. Klasse	3 Kr.	maanedlig,
i 2. —	5 —	—
i 3. —	6 —	—
i 4. —	7 —	—
i Pigeffl.	4 —	—

Foruden de ovennævnte Tilskud til Fripladser, 1000 Kr. fra Staten, 400 Kr. fra Amtet og 60 Kr. fra Sparekassen, har Skolen i det forløbne Skoleaar haft et Statstilskud af 1000 Kr.

Skolen ejer en naturhistorisk Samling og en lille Bogsamling; begge ere i Aarets Løb blevne betydeligt forøgede, dels ved Kjøb og dels ved Gaver. Fra næste Skoleaars Begyndelse vil Skolen være i Besiddelse af en meget anjelig Samling af fysiske Apparater, til hvis Anskaffelse Ministeriet har bevilget et Tilskud af 650 Kr.

V. Almindelig Forberedelsesexamen.

De 4 Examinere, Realafgangsexaminerne af lavere og højere Grad og Forberedelsesexaminerne ved Universitetet, ligeledes af lavere og højere Grad, bleve ved kongelig Anordning af 30te August 1881 sam-

men smeltede til een „almindelig Forberedelsesexamen“.

Nævnte Anordnings vigtigste Bestemmelser lyde saaledes:

De, der agte at indstille sig til Afgangsexamen i Mathematik ved den polytekniske Lærestanstalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, maa forinden være prøvede ved den almindelige Forberedelsesexamen i alle 9 Fag og „bestaaede“ med mindst 48 Points, hvoraf 12 for Modersmaalet. Til „bestaaet med Udmærkelse“ kræves 120 Points. Have de kun taget Forberedelsesexamen med 2 Sprog, maa de underkaste sig en særlig Prøve i det tredje af det Omfang, som nedenfor er foreskrevet og heri opnaa Karakteren „bestaaet“.

De, der ville indstille sig til de ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole foreskrevne Prøver for Landinspektøreløber, Dyrlæger, Landbrugselever og Havebrugselever skulle, forsaavidt ikke anden Afgangsberechtigelse gives (jfr. Undervisningsplanen for den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole), ligesom ogsaa de, der ville indstille sig til farmaceutisk Examen, Lægeexamen og juridisk Examen for Ustuderede, forinden have taget almindelig Forberedelsesexamen, dog med Forbigaaelse af et af de tvende levende Sprog, Fransk eller Tysk, efter frit Valg. Altjaa ialt 15 Karakterer. Til „bestaaet“ kræves 45 Points, hvoraf 12 for Modersmaalet, til „bestaaet med Udmærkelse“ 112½ Points. En særskilt Prøve i Latin maa Farmaceuterne underkaste sig og deri opnaa Karakteren „bestaaet“.

Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes saaledes:

- a. **Moderemaal.** Der opgives som læst to Komedier af Holberg, en Tragedie eller et større Digt af Ohlenschläger, flere Digte og prosaiske Stykker af bekendte danske Forfattere (Wesjel, Ewald, Baggesen, Grundtvig, Heiberg, Herg, Paludan-Müller, Winther osv.)

Skriftlig Prøve: Gjengivelse af et bekendt Stof; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

Mundtlig Prøve: Ren og forstandig Oplæsning af et Digt og et prosaisk Stykke, Prøve i Sprogets Grammatik, saavel Formlære som Sætningslære, Samtale om Indholdet af det, der opgives læst; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

- b. **Engelsk.** Der opgives læst saa meget, som svarer til mindst 300 Sider af Tauchnitzs Udgaven af sunbeam stories, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi.

Skriftlig Prøve: Oversættelse fra Engelsk til Dansk; der tillægges Bedømmelsen af det danske Sprogs Renhed i denne Version Indflydelse paa Karakteren for den skriftlige Prøve i Moderemaal.

Mundtlig Prøve: Ved Prøven i det læste lægges særlig Vægt paa Oversættelsen paa korrekt Dansk og høres i Sprogets Grammatik; desuden overfattes et ikke læst prosaisk Stykke.

1 Karakter, som regnes dobbelt.

- c. **Tysk.** Der opgives af to eller flere Forfattere saa meget, som svarer til mindst 250 Oktavsider, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi.

Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.

- d. *Fransk.* Der opgives læst ja meget, som svarer til 250 Sider i Michel Levy Frères Udgave af *bibliothèque contemporaine*.

Mundtlig Prøve som i *Engelsk*. 1 Karakter.

- e. *Historie.* Der kræves Kendskab til *Fædrelands-*historiens og den almindelige *Verdenshistories* Grundtræk og Hovedbegivenheder omtrent i det Omfang, som er givet ved *W. A. Blochs* Lærebog for *Realskoler*. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

- f. *Geografi.* Der prøves i fysiske og politiske Jordbeskrivelse tilligemed de mundværligste Sætninger af den *mathematiske Geografi*. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

- g. *Mathematik og Regning.*

Skriftlig forelægges to eller flere Opgaver i praktisk Regning af en saadan almindelig Natur, at der ikke fordres Kendskab til bestemte Handelsforhold eller til Udtryk, der ere ejendommelige for enkelte Virkefredse. 1 Karakter.

I *Arithmetik* fordres Kendskab til Læren om Addition og Subtraktion, Multiplikation og Division, Potensopløstning og Roduddragning med de derunder forekommende Udviklinger af positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale, reelle og imaginære Størrelser, Hovedsætningerne om Tallenes Egenskaber, Decimalbrøker, Proportioner og Progressioner, Logarithmer med deres praktiske Anvendelser, hvorunder sammenfat Hentesregning, Ligninger af første og anden Grad, de første saavel med en som med flere Ubekjendte.

Til skriftlig Behandling forelægges en eller flere Opgaver, som kræve lette Anvendelser af hvad der er læst, og mundtlig prøves i Theorien og dens Anvendelse. Iblandt Opgaverne i Regning og Arithmetik bør altid een give Lejlighed til at vise praktisk Anvendelse af Logarithmer. 1 Karakter.

3 Plangeometri fordres læst det for danske Lærebøger sædvanlige fælles Stof. Proven er dels skriftlig, Løsning af Opgaver ved Konstruktion og Beregning eller lette Beviser, som slutte sig nær til det bekjendte, dels mundtlig i Theorien og dens Anvendelse. 1 Karakter.

h. Naturhistorie. Der prøves i Zoologi og Botanik, dog ikke i videre Omfang end der kan læres ved Hjælp af Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2 med nogle Forbigaaelser og af Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren. Der lægges særlig Vægt paa, at Examinanden paa Naturgjenstandene selv kan paavise de Forhold, hvorom der handles. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

i. Naturlære. Der fordres Kjendskab til Legemernes almindelige Egenskaber, til Ligevægtslovene for Kræfter, virkende paa de enkelte Maskiner, til Trykforhold i Vædsker og Luftarter, Vægtfyldebestemmelser, Tyngden, Faldet og Cirkelbevægelse, til Varmens Udvikling, Maaaling og Forplantning, dens Virkning paa Legemernes Tilstand, til Magnetismens Hovedfænomener og Jordmagnetismen, til Gnidnings- og Berøringselektricitet; til alt dette saaledes, at fremtrædende Natursyn i det daglige

og praktiske Liv blive forstaaede som nødvendig Følge af gjældende Love. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

Den, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen, bliver, naar han inden 5 Mar derefter indstiller sig til Skolelærerexamen, at fritage for Prøve i Historie, Geografi, Mathematik, Naturlære og Naturhistorie, forsaavidt han ønsker saadant, og ville i saa Fald de ham ved førstnævnte Examen meddelte Karakterer i nævnte Lærefag være at optage i hans Examenstidnesbyrd for Skolelærerexamen og med Hensyn til Beregningen af Hovedkarakteren ved denne at tage i Betragtning efter deres Værdi ifølge Reglerne for samme.

Den, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen, kan indstille sig til Afgangsexamen for Studerende i mathematisk-naturvidenskabelig Retning, naar han, forudsat at han i to fremmede Sprog, Geografi og Naturhistorie har opnaaet Karakterer til en samlet Talværdi af mindst 15 Points, supplerer den med en Prøve i Latin (mundtlig og skriftlig) og derved opnaar Karakterer til en samlet Talværdi af mindst 6 Points, og i sproglig-historisk Retning, naar han, forudsat at han i to fremmede Sprog, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Arithmetik har opnaaet 21 Points, supplerer den med en Prøve i latinisk Stil og derved opnaar mindst „Temmelig Godt“.

Almindelig Forberedelsesexamen afholdes ved Skolerne een Gang aarlig, enten til Paaske eller i Tiden mellem den 15de Juni og 15de Juli, for Examenst-

Kommissionen to Gange aarlig, i Januar og Juni Maaned. Skjønt de i det foregaaende angivne For- dringer ere beregnede paa Disciple, der have fyldt 16 Aar, skal det dog ikke være forment yngre Personer at indstille sig til Examen, dog ingen førend han har fyldt sit 15de Aar.

Ulmindelig Forberedelsesexamen afholdes første Gang i Juni 1883. Dens Betydning er ikke indskrænket til, at den giver ovenstaaende Rettigheder, skjønt alle- rede derved vil den være overordentlig værdifuld; men den vil tillige næsten være uundværlig for dem, som herefter attraa Poster i Jærnbanens, Telegrafens, Post- og Toldvæsenets Tjeneste. Ogsaa Kjøbmænd ville vist mangen Gang fordre, at deres Lærlinge skulde have taget denne Examen.

VI. Skolens fremtidige Arbejdsplan.

Herning Realskole, der blev oprettet i 1877 og i 1879 dimitterede sit første Hold Elever til Realafgangs- examen af lavere Grad, har ialt dimitteret 51 Elever til denne Examen, nemlig 4 Elever i 1879, 7 i 1880, 18 i 1881 og 22 i 1882. Af disse 51 have 9 be- staaet Examen med Udmærkelse.

Herefter maa Skolen sætte sit Maal højere, altsaa ogsaa forøge sit Arbejde. For strax og med Kraft at kunne gjøre dette, fordres der en strengere Klasse- deling end hidtil, altsaa mere Plads og større Lærer- kraft. Dette er opnaaet ved, at Skolen er bleven fri for den Kommuneafdeling, der hidtil er bleven under-

vist her mod en aarlig Godtgjørelse af 1400 Kr., og som talte ca. 90 Elever. Derved kan endnu en Lærer og et stort og godt Lokale stilles til Realklassernes Afbenyttelse.

Fra det nye Skoleaars Begyndelse vil Skolen altjaa have sine Elever fordelt i 5 Klasser, der ikke have Timer fælles, undtagen i Sang og Gymnastik, hvori to af de lidet talrige Klasser ville blive underviste sammen. Kommuneskolens Lærer, Hr. Andersen og dens Lærerinde Frk. Hansen ville da alene arbejde i Realskolen, hvor Andersen vil faa 24 ugentlige Timer og Frk. Hansen 40, i Steden for som tidligere kun respekt. 8 og 26 Timer.

Endelig vil Skolen faa anskaffet den af Ministeriet befalede betydelige Samling af fysiske Apparater.

Elever optages i alle Klasser, helst ved Skoleaarets Begyndelse. Klink og begavede Drengene fra Almue-skolerne kunne paa to Aar forberedes til Afgangsexamen. Dog ser Skolen naturligvis hellere, at Eleven søger den 3 a 4 Aar før han tager Examen og allerhelst, at han gennemgaar alle Klasserne fra nederst til øverst.

Det ny Skoleaar begynder den 24. August.

Herning Realskole, i Juli 1882.

Hans Møller.

Uddrag af Skoleens Regnskab

fra 1. August 1881 til 1. August 1882.

Indtægt.

Skolepenge og Examensgebyr	2737	R.
Statstilskud	1500	—
Amtstilskud	400	—
Betaling for Kommuneskolen	1400	—
Fra Sparekassen i Herning	60	—
Summa		
	6097	R.

Udgift.

Lærerlønninger	3400	R.
Inventarieforøgelse	300	—
Brændsel og Belysning	150	—
Bygningens Vedligeholdelse	100	—
Rengjøring	50	—
Examens- og andre Udgifter	300	—
Skatter og andre Afgifter	30	—
Forrentning og Afdrag	1000	—
Bestyrerens vederlag	500	—
Overstud	267	—
Summa		
	6097	R.